

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Economische Zaken en Klimaat
Mevrouw ir. H.G. Herbert
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 45

e-mail postbus@eerstekamer.nl

datum 19 mei 2026

betreft Vragen Industrial Accelerator Act

ons kenmerk 180997

Geachte mevrouw Herbert,

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei hebben met belangstelling kennisgenomen van het voorstel van de Europese Commissie genaamd de Industrial Accelerator Act¹ van 4 maart 2026. De leden van de fracties van de **BBB**, **D66**, **JA21** en **Fractie-Visseren-Hamakers** hebben naar aanleiding daarvan een aantal vragen en opmerkingen. Het lid van de **Fractie-Van Gasteren** sluit zich aan bij de vragen van de fractie van JA21. Het lid van de **Fractie-Walemkamp** sluit zich aan bij alle gestelde vragen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de BBB

De regering pleit op Europees niveau voor een uitzondering om soepeler om te gaan met (tijdelijke) stikstofemissies voor grote industriële verduurzamingsprojecten. Gaat de regering dat ook bepleiten voor de agrarische sector? Weerspiegelt dit een principiële beleidslijn, namelijk dat tijdelijke extra stikstofemissies aanvaardbaar kunnen zijn wanneer daar netto klimaatwinst tegenover staat? De fractieleden van de BBB ontvangen hierop graag een toelichting.

De Europese Unie wil Nederland verplichten om zogeheten 'versnellingsgebieden' (Industrial Manufacturing Acceleration Areas) aan te wijzen, wat volgens de regering rechtstreeks ingrijpt op de nationale ruimtelijke ordening en fysieke leefomgeving.² Wat betekent deze verplichte ruimtelijke reservering voor de landbouwgrond en de leefbaarheid op het platteland? Deze leden ontvangen hierop graag een toelichting.

Hoe verhoudt de verplichte gebiedsdekkende vergunning op grond van één gebiedsbeoordeling zich tot de eis uit de PAS-uitspraak³ dat elk project een individuele, complete en definitieve passende beoordeling onder Art. 6(3) Habitatrichtlijn moet doorlopen, en wat betekent dit voor de stikstofruimte van omliggende agrarische bedrijven?

¹ COM(2026)100 – Industrial Accelerator Act.

² BNC-fiche, p. 13 en 14.

³ HvJ EU C-293/17 en C-294/17.

datum 19 mei 2026

ons kenmerk 180997

blad 2

Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) waarschuwt dat de regeldrukeffecten van deze Europese plannen voor het Nederlandse bedrijfsleven en het mkb onvoldoende in kaart zijn gebracht.⁴ Hoe gaat u ervoor zorgen dat dit alsnog voldoende getoetst wordt?

De Europese Commissie stelt als "harde generieke doelstelling" dat de maakindustrie in 2035 20% van het Europees BBP moet bedragen.⁵ Hoe realistisch is dat? Deze leden ontvangen hierop graag een toelichting.

In de plannen wordt de bio-economie (waaronder biomassa) expliciet genoemd als een strategische sector voor de toekomst.⁶ Bent u bereid te investeren in de Nederlandse agro- en landbouwsector als oplossing voor de industriële verduurzaming? Zo ja, hoe? Deze leden ontvangen hierop graag een toelichting.

Erkent u dat het *Productivity-and-Investment-scenario in Scenario 2040*⁷ globaal gunstiger uitpakt voor mondiale broeikasgasemissies dan het *Environment-and-Climate-scenario* en dat dit een onderbouwing biedt om de Nederlandse agrarische sector niet als probleem maar als oplossingsleverancier voor de IAA-doelstellingen te positioneren? Deze leden ontvangen hierop graag een toelichting.

De wet introduceert zware screeningseisen voor buitenlandse investeringen, wat leidt tot zorgen over administratieve lasten voor onze toetsingsautoriteiten. Deelt u deze zorgen? Wie gaat dit toetsen en is hiervoor voldoende capaciteit beschikbaar?

U geeft zelf aan dat er nog grote hiaten zitten in de onderbouwing van deze wet, dat effecten op de rest van de keten onvoldoende zijn getoetst en dat de definitie van 'koolstofarm' onduidelijk is.⁸ Welke stappen gaat u nemen om dit te verbeteren? Wat betekent dit voor de invoering van de wet? Deze leden ontvangen hierop graag een toelichting.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van D66

De leden van de D66-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het voorstel van de Commissie. Zij zien de Industrial Accelerator Act als een relevante stap binnen de verdere uitwerking van een Europees industrie- en concurrentiebeleid, dat bijdraagt aan een minder afhankelijk en sterker Europa. Deze leden waarderen de inzet van de regering om dit voorstel constructief te benaderen, met aandacht voor samenhang tussen industriebeleid, klimaatdoelen en strategische weerbaarheid. Deze leden hebben toch nog een aantal vragen over de beleidsmatige inbedding, uitvoerbaarheid en consistentie van de kabinetsinzet ten aanzien van het voorstel.

Samenhang met nationale strategische adviezen en nationaalbeleid

De Industrial Accelerator Act raakt aan kernvragen die ook centraal staan in recente Nederlandse adviezen, waaronder het rapport van Peter Wennink over toekomstig verdienvermogen en strategische relevantie, en het advies van de Wetenschappelijke Klimaatraad Kiezen of

---

⁴ ATR, "Impact Industrial Accelerator Act op Nederlandse bedrijfsleven niet in beeld", geraadpleegd op: [Impact Industrial Accelerator Act op Nederlandse bedrijfsleven niet in beeld | Adviescollege toetsing regeldruk](#)

⁵ BNC-fiche, p. 7.

⁶ BNC-fiche, p. 2.

⁷ Fellman e.a., "Scenario 2040 - A scenario study on the Common Agricultural Policy", Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2025, geraadpleegd op <https://data.europa.eu/doi/10.2760/7381366>, JRC142503.

⁸ BNC-fiche, p. 4.

datum 19 mei 2026

ons kenmerk 180997

blad 3

verliezen over gerichte keuzes in de industriële en klimaattransitie.⁹ Beide adviezen wijzen op het belang van focus, lange-termijnconsistentie en het vermijden van generiek beleid.

Op welke wijze acht u de inzet op de Industrial Accelerator Act consistent met deze adviezen, in het bijzonder waar zij pleiten voor gerichte keuzes binnen industrie- en klimaatbeleid?

Hoe verhoudt de Industrial Accelerator Act zich volgens u tot bestaande nationale EZK/KGG-instrumenten voor industriële verduurzaming en groei, en hoe wordt voorkomen dat zij leidt tot verbreding of versnippering van beleid?

Open strategische autonomie, industriebeleid en energie- en klimaatketens

De fractieleden van D66 onderschrijven het uitgangspunt van open strategische autonomie, maar hecht aan proportionaliteit en afbakening, juist gezien de verwevenheid van industriële ketens met energie- en grondstoffenmarkten.

Acht u de voorgestelde EU-oorsprongseisen binnen de Industrial Accelerator Act voldoende begrensd in tijd en reikwijdte, mede in het licht van de Nederlandse positie in internationale industriële en energie-ketens?

Hoe beoordeelt u het risico dat dergelijke eisen structureel worden of doorwerken naar andere dossiers binnen het industrie- en klimaatbeleid?

Investeringsklimaat, economische veiligheid en samenhang van instrumenten

Deze leden hechten belang aan een voorspelbaar investeringsklimaat voor bedrijven die moeten investeren in verduurzaming, innovatie en opschaling. De samenhang tussen Europese en nationale instrumenten is daarbij essentieel.

Acht u de samenhang tussen de bepalingen over investeringstoetsing in de Industrial Accelerator Act en bestaande Europese en nationale kaders op het terrein van economische veiligheid en investeringsscreening voldoende geborgd? Zo ja, hoe?

Kunt u toelichten hoe wordt voorkomen dat de Industrial Accelerator Act bijdraagt aan verdere complexiteit of stapeling van instrumenten binnen het industrie- en klimaatbeleid, in plaats van aan helderheid en uitvoerbaarheid voor bedrijven?

Relatie met Conference on Transitioning Away from Fossil Fuels

Afgelopen maand was Nederland medeorganisator van de *Conference on Transitioning Away from Fossil Fuels* in Colombia. Deze leden zijn blij dat Nederland hier een bijdrage aanlevert, maar vragen zich af hoe dit zich verhoudt tot de Industrial Accelerator Act.

Hoe waarborgt u dat het doel om de concurrentiepositie van Europa te verbeteren samen wordt bereikt met de daadwerkelijke afbouw van fossiele brandstoffen?

Hoe wordt hierbij gewaarborgd dat subsidies niet terecht komen bij bedrijven in de vervuilende industrie, zonder duidelijke afspraken over verduurzaming?

Welke lessen van de conferentie in Santa Marta neemt u mee in de verdere behandeling van de Industrial Accelerator Act?

---

⁹ P. Wennink e.a., *De route naar toekomstige welvaart*, Den Haag: Adviesgroep Toekomstig Verdienvermogen 2025, te raadplegen via: www.rapportwennink.nl; Wetenschappelijke Klimaatraad, *Kiezen of verliezen. Over gerichte keuzes in de industriële en klimaattransitie*, Den Haag: WKR 2025, te raadplegen via: www.wkr.nl.

datum 19 mei 2026

ons kenmerk 180997

blad 4

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van JA21

Waarom kiest de Europese Commissie volgens u voor nieuwe industriepolitieke en protectionistische instrumenten, die vrijhandel eerder belemmeren dan bevorderen?

Bent u het met de fractieleden van JA21 eens, dat de belangrijkste oorzaken van verlies aan concurrentievermogen van de EU liggen in hoge energieprijzen, regeldruk, netcongestie en beperkte toegang tot kapitaal?

Hoe voorkomt u dat bedrijven eerst door Europees beleid op achterstand worden gezet en vervolgens afhankelijk worden gemaakt van Europese steunprogramma's om concurrerend te blijven?

Welke criteria bepalen straks welke sectoren als 'strategisch' worden aangemerkt binnen de Industrial Accelerator Act?¹⁰

Hoe voorkomt u dat het begrip "strategische autonomie"¹¹ wordt gebruikt om steeds verdergaande marktinterventie of economische afscherming te rechtvaardigen?

Acht u het risico aanwezig dat de Industrial Accelerator Act leidt tot langdurige subsidiëring van economisch niet-concurrerende industrieën?

Welke overlap bestaat er tussen de Industrial Accelerator Act en bestaande Europese fondsen, staatssteunkaders en industrieprogramma's?

Leidt de Industrial Accelerator Act volgens u tot verdere centralisatie van economisch beleid op Europees niveau?

Welke concrete subsidiariteitsbezwaren ziet Nederland bij de voorstellen?

Welke onderdelen van de Industrial Accelerator Act acht u op dit moment onwenselijk of onverenigbaar met Nederlandse belangen?

Welke concrete rode lijnen gaat Nederland hanteren tijdens de onderhandelingen in Brussel?

Hoe voorkomt u dat vooral grote lidstaten als Frankrijk en Duitsland profiteren van Europese industriepolitiek, terwijl kleinere open economieën relatief nadeel ondervinden?

Welke extra administratieve lasten en nalevingskosten verwacht u voor Nederlandse ondernemingen?

Hoe voorkomt u verdere stapeling van Europese regels, voorwaarden en rapportageverplichtingen voor ondernemers?

Welke gevolgen verwacht u van de Industrial Accelerator Act voor consumentenprijzen en concurrentie binnen de interne markt?

Welke gevolgen kunnen de voorstellen hebben voor Nederland als open handels- en doorvoerland?

---

¹⁰ BNC-fiche, p. 1.

¹¹ BNC-fiche, p. 1.

datum 19 mei 2026

ons kenmerk 180997

blad 5

Welke concrete maatregelen gaat Nederland in Brussel bepleiten om het Europese concurrentievermogen te versterken via deregulering, lagere energielasten en betere kapitaalmarkten, in plaats van via nieuwe industriepolitieke sturing?

Vragen en opmerkingen van het lid van de Fractie-Visseren-Hamakers

De regering is terughoudend over de inzet van een Europees voorkeursprincipe.¹² Verwacht u dat de maatregelen die in de Industrial Accelerator Act benoemd worden ervoor zorgen dat de staal-, cement- en aluminiumproductie voldoende verduurzaamt, in lijn met het Klimaatakkoord van Parijs, ook zonder een Europees voorkeursprincipe?

De regering onderschrijft het belang van het versterken van de economische veiligheid en weerbaarheid en het gericht verminderen van risicovolle strategische afhankelijkheden.¹³ Tegelijkertijd noemt de regering kernenergie als voorbeeld van schone energie technologieën.¹⁴ Ziet u kernenergie, mede vanwege de afhankelijkheid van uranium en het feit dat uranium dat in Nederland wordt gebruikt deels in Rusland wordt verrijkt, als een risicovolle afhankelijkheid? En hoe wil u inzetten op het verminderen van die afhankelijkheid?

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk binnen vier weken.

Hoogachtend,

S.M. Kluit

Voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei

---

¹² BNC-fiche, p. 5.

¹³ BNC-fiche, p. 5.

¹⁴ BNC-fiche, p. 8.